

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **A. G.**, zastoupeného Mgr. Irenou Zelenkovou, advokátkou se sídlem Praha 3, nám. W. Churchilla 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, ze dne 2. 6. 2005, č. j. 24 Az 296/2004 - 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátce Mgr. Ireně Zelenkové **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 4. 2004, č. j. OAM-6281/VL-10-P08-2003. Tímto rozhodnutím mu nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a bylo vysloveno, že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalobce nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu, a že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatel v kasační stížnosti a jejím doplnění výslovně uvádí, že uplatňuje důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Konkrétně však pouze namítá, že krajský soud posoudil uvedenou věc v rozporu s platným právním řádem, zejména v rozporu se zákonem o azylu. Stěžovatel byl totiž v zemi svého původu opakovaně napaden zločineckými organizacemi a to z důvodu jeho příslušnosti k sociální skupině „drobně podnikajících osob.“ Po útocih se vždy obracel na policii se žádostí o pomoc, avšak ta mu pomoci pokaždé odmítla. Stěžovatel dále zdůrazňuje, že se krajský soud těmito skutečnostmi nezabýval, přestože na ně v žalobě upozornil. Vzhledem k tomu navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozhodnutí krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel sice výslovně uvádí, že uplatňuje důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s., avšak konkrétní skutečnosti v kasační stížnosti lze podřadit pouze pod důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (*tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*) a v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (*nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*). Stěžovatel se totiž domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu, neboť má v zemi původu potíže se zločineckými organizacemi a policie mu není ochotna pomoci; krajský soud toto nesprávně posoudil a navíc se v rozsudku těmito skutečnostmi vůbec nezabýval.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že dne 30. 11. 2003 podal stěžovatel žádost o udělení azylu, kterou odůvodnil tím, že má v Kazachstánu potíže s „bandity“. Uvedl, že podnikal (prodával auta) a v roce 2002 mu neznámí muži jedno auto odcizili a stěžovatele zbili. Stěžovatel se obrátil na policii, avšak poté, co mu „bandité“ vyhrožovali, vzal svoji stížnost zpět. Od té doby je mu vyhrožováno a jsou po něm požadovány peníze. Poté, co byl fyzicky napaden, obrátil se opět na policii, avšak tam „byl donucen podepsat protokol,

že násilníky nezná.“ Při pohovoru k důvodům svojí žádosti obtíže s „bandity“ a policií rozvedl a uvedl také, že jej nenapadlo si na postup policie, který považoval za nedostatečný, stěžovat. Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 4. 2004 stěžovateli azyl neudělil pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a rovněž vyslovil, že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Namítá-li stěžovatel, že se krajský soud v rozsudku nezabýval jeho potížemi se zločineckými organizacemi a jednáním policie, nelze mu přisvědčit. Jak totiž plyne z odůvodnění napadeného rozsudku (konkrétně z jeho str. 3 odstavce 2), krajský soud tyto skutečnosti pečlivě vážil a uzavřel s tím, že nejsou azylově relevantní. Pokud totiž stěžovatel měl v zemi původu potíže se soukromými osobami, byl povinen využít všech dostupných prostředků, které mu země původu umožňuje k odstranění těchto potíží. V daném případě se sice stěžovatel obrátil o pomoc na policii, avšak na její postup, se kterým byl nespokojen, si již nikde nestěžoval a místo toho odešel ze země. Krajský soud k dané problematice poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004, který jeho závěr zcela podporuje. Z uvedeného je zřejmé, že se krajský soud v napadeném rozsudku touto otázkou dostatečně zabýval a důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak neobstojí.

Pokud se stěžovatel domnívá, že shora uvedené obtíže jsou dostatečným důvodem pro to, aby mu mohl být udělen azyl z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, opět s ním nelze souhlasit. Podle citovaného ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani řízení před krajským soudem nikdy neuvedl, že by byl pronásledován z politických důvodů, ani že má obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Naopak vždy tvrdil, že má potíže s neznámými osobami, příslušníky zločineckých organizací, které po něm požadují peníze. Jak vyplynulo ze správního spisu stěžovatel svoje obtíže na policii ohlásil, avšak na její postup, se kterým byl nespokojen, si již nikde nestěžoval. Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že potíže žadatele o azyl se soukromými osobami, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 téhož zákona (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 4 Azs 5/2003 a ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003, dostupné na www.nssoud.cz). Výjimkou, kdy by tyto obtíže za azylově relevantní považovány být mohly, pak je jistě situace, kdy orgány v zemi původu nejsou schopny nebo ochotny zajistit před určitým jednáním fyzických osob účinnou ochranu (čl. 65 Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, vydané Vysokým komisařem OSN pro uprchlíky). V daném případě tomu však nebylo, neboť si stěžovatel na postup policie nikde nestěžoval, a nelze tak uzavřít s tím, že by kazašské orgány nebyly schopny nebo ochotny stěžovateli pomoci. Azylovou irelevantnost problémů se soukromými osobami, pokud v azylovém řízení nebyla vyvrácena možnost stěžovatele domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, vyslovil Nejvyšší správní soud i ve svém rozsudku ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004, www.nssoud.cz. Krajský soud tak nepochybil, pokud rozhodnutí žalovaného pro tuto námitku nezrušil. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak nebyl shledán.

Stěžovatel také namítá, že je pronásledován z důvodu svojí příslušnosti k sociální skupině „drobně podnikajících osob.“ Tuto námitku však neuplatnil v řízení před žalovaným

ani krajským soudem, ačkoli tak učinit mohl a jedná se o důvod nepřipustný (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), kterým se Nejvyšší správní soud zabývat nemohl.

Vzhledem k tomu, že nebyl naplněn žádný ze stěžovatelem uplatněných důvodů, Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 2x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a 2x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu